

Dombås Røde Kors Hjelpekors
v/ Bjørn Midtskog
Att: bjorn.midtskog@hjerkin.no

SAKSBEHANDLER: RAYMOND SØRENSEN

ARKIVKODE: 2014/394 - 432.3 DATO: 07.02.2014

DOVRE NASJONALPARK - DISPENSASJON - MOTORFERDSEL - 2014 - BRUK AV SNØSKUTER TIL KJENTMANNSTUR - DOMBÅS RØDE KORS HJELPEKORPS

Viser til mottatte søknad om bruk av snøskuter til kjentmannstur i Dovre nasjonalpark. Arbeidsutvalget i Rondane-Dovre nasjonalparkstyre har i møte 31.01.2014 behandla søknaden og gjort slik

Vedtak:

Arbeidsutvalget i Rondane-Dovre nasjonalparkstyre har i møte den 31. januar 2014 gitt Dombås Røde Kors Hjelpekors tillatelse til å gjennomføre kjentmannstur med bruk av snøskuter i deler av Dovre nasjonalpark og Grimsdalen landskapsvernområde. Tillatelsen er gitt med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48 første alternativ.

Følgende vilkår gjelder for tillatelsen:

- Kjentmannsturen kan kun foregå langs inntegnede trase på kart 1 i denne saken, merket med blå tykk strek. Retur fra Grimsdalshytta til Hageseter/Gautåseter langs samme trase. Avvik fra dette er kun tillatt etter dialog med Statens naturoppsyn eller Dovre fjellstyre
- Tillatelsen gjelder inntil 8 skutere og inntil 15 personer. Alle skutere skal ha et eksemplar av denne tillatelsen om det blir gjennomført kontroll i området.
- Alle snøskutere skal være tydelig merket med Røde Kors sin logo
- Alle snøskutere skal kjøre samlet på hele turen
- Statens naturoppsyn (Finn Bjormyr, tlf: 48113674) skal kontaktes i forkant av turen, samt at Dovre fjellstyre eller Statens naturoppsyn bør om mulig være med på turen.
- All kjøring skal begrenses til det mest nødvendige, og skal foregå hensynsfullt slik at skader på vegetasjon og unødig forstyrrelse av dyrelivet eller andre som bedriver friluftsliv i området unngås.
- All kjøring skal skje på godt snødekt mark.
- Ved eventuell kontakt med villrein skal aktiviteten avbrytes til reinen har trukket ut av området. Eventuelt kan reinen omkjøres på le side i en avstand på minimum 500 meter.
- Etter endt tur skal det skrives en kort rapport. Rapport samt kjøreløgg skal innen 3 uker sendes Rondane-Dovre nasjonalparkstyre v/Fylkesmannen i Oppland, Postboks 987, 2626 Lillehammer eller via følgende e-post: fmoppost@fylkesmannen.no

Vedtaket kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse, jf. forvaltningsloven § 28. Frist for klage er tre uker fra vedtaket er mottatt. En eventuell klage stiles til Miljøverndepartementet, men sendes til Rondane-Dovre nasjonalparkstyre.

Viser ellers til vedlagte utskrift av møtebok, sak 6/2014

Med hilsen

Raymond Sørensen
Nasjonalparkforvalter

Brevet er godkjent elektronisk og har derfor ingen underskrift

Kopi går i e-post til

- Dovre fjellstyre
- Miljødirektoratet
- SNO v/Finn Bjørnmyr
- Villreinnemnda for Rondane og Sølknkletten v/ Morten Liebe
- Dovre kommune
- Rådgivende utvalg for nasjonalparker og landskapsvernområder i Rondaneregionen v/ Jan Olav Solstad
- Fylkesmannen i Oppland

Arkivsaksnr: 2014/394-0

Saksbehandler: Raymond Sørensen

Dato: 23.01.2014

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Arbeidsutvalget i Rondane-Dovre nasjonalparkstyre	6/2014	31.01.2014

Dovre nasjonalpark - Dispensasjon - Motorferdsel - 2014 - Bruk av snøskuter til kjentmannstur - Dombås Røde Kors Hjelpekorps

Nasjonalparkforvalters innstilling

Arbeidsutvalget i Rondane-Dovre nasjonalparkstyre har i møte den 31. januar 2014 gitt Dombås Røde Kors Hjelpekorps tillatelse til å gjennomføre kjentmannstur med bruk av snøskuter i deler av Dovre nasjonalpark og Grimsdalen landskapsvernområde. Tillatelsen er gitt med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48 første alternativ.

Følgende vilkår gjelder for tillatelsen:

- Kjentmannsturen kan kun foregå langs inntegnede trase på kart 1 i denne saken, merket med blå tykk strek. Retur fra Grimsdalshytta til Hageseter/Gautåseter langs samme trase. Avvik fra dette er kun tillatt etter dialog med Statens naturoppsyn eller Dovre fjellstyre
- Tillatelsen gjelder inntil 8 skutere og inntil 15 personer. Alle skutere skal ha et eksemplar av denne tillatelsen om det blir gjennomført kontroll i området.
- Alle snøskutere skal være tydelig merket med Røde Kors sin logo
- Alle snøskutere skal kjøre samlet på hele turen
- Statens naturoppsyn (Finn Bjormyr, tlf: 48113674) skal kontaktes i forkant av turen, samt at Dovre fjellstyre eller Statens naturoppsyn bør om mulig være med på turen.
- All kjøring skal begrenses til det mest nødvendige, og skal foregå hensynsfullt slik at skader på vegetasjon og unødig forstyrrelse av dyrelivet eller andre som bedriver friluftsliv i området unngås.
- All kjøring skal skje på godt snødekt mark.
- Ved eventuell kontakt med villrein skal aktiviteten avbrytes til reinen har trukket ut av området. Eventuelt kan reinen omkjøres på le side i en avstand på minimum 500 meter.
- Etter endt tur skal det skrives en kort rapport. Rapport samt kjøreløgg skal innen 3 uker sendes Rondane-Dovre nasjonalparkstyre v/Fylkesmannen i Oppland, Postboks 987, 2626 Lillehammer eller via følgende e-post: fmoppost@fylkesmannen.no

Vedtaket kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse, jf. forvaltningsloven § 28. Frist for klage er tre uker fra vedtaket er mottatt. En eventuell klage stiles til Miljøverndepartementet, men sendes til Rondane-Dovre nasjonalparkstyre.

Saksprotokoll i Arbeidsutvalget i Rondane-Dovre nasjonalparkstyre - 31.01.2014

Ved en forglemmelse ble ikke Fokstugu-, Vesle Hjerkin- og Grimsdalen landskapsvernområde tatt med i saksfremlegget. Derfor er dette i etterkant av styrebehandlingen lagt inn i saksfremlegget. Dette i forståelse med arbeidsutvalget i Rondane Dovre nasjonalparkstyre. Forglemmelsen har ikke noe betydning for sluttresultatet av saksbehandlingen.

Vedtak

Arbeidsutvalget i Rondane-Dovre nasjonalparkstyre har i møte den 31. januar 2014 gitt Dombås Røde Kors Hjelpekorps tillatelse til å gjennomføre kjentmannstur med bruk av snøskuter i deler av Dovre nasjonalpark og Grimsdalen landskapsvernområde. Tillatelsen er gitt med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48 første alternativ.

Følgende vilkår gjelder for tillatelsen:

- Kjentmannsturen kan kun foregå langs inntegnede trase på kart 1 i denne saken, merket med blå tykk strek. Retur fra Grimsdalshytta til Hageseter/Gautåseter langs samme trase. Avvik fra dette er kun tillatt etter dialog med Statens naturoppsyn eller Dovre fjellstyre
- Tillatelsen gjelder inntil 8 skutere og inntil 15 personer. Alle skutere skal ha et eksemplar av denne tillatelsen om det blir gjennomført kontroll i området.
- Alle snøskutere skal være tydelig merket med Røde Kors sin logo
- Alle snøskutere skal kjøre samlet på hele turen
- Statens naturoppsyn (Finn Bjormyr, tlf: 48113674) skal kontaktes i forkant av turen, samt at Dovre fjellstyre eller Statens naturoppsyn bør om mulig være med på turen.
- All kjøring skal begrenses til det mest nødvendige, og skal foregå hensynsfullt slik at skader på vegetasjon og unødig forstyrrelse av dyrelivet eller andre som bedriver friluftsliv i området unngås.
- All kjøring skal skje på godt snødekt mark.
- Ved eventuell kontakt med villrein skal aktiviteten avbrytes til reinen har trukket ut av området. Eventuelt kan reinen omkjøres på le side i en avstand på minimum 500 meter.
- Etter endt tur skal det skrives en kort rapport. Rapport samt kjøreløgg skal innen 3 uker sendes Rondane-Dovre nasjonalparkstyre v/Fylkesmannen i Oppland, Postboks 987, 2626 Lillehammer eller via følgende e-post: fmoppost@fylkesmannen.no

Vedtaket kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse, jf. forvaltningsloven § 28. Frist for klage er tre uker fra vedtaket er mottatt. En eventuell klage stiles til Miljøverndepartementet, men sendes til Rondane-Dovre nasjonalparkstyre.

Dokumenter i saken

Søknad med kartskisse fra Dombås Røde Kors hjelpekorps, datert 14. januar 2014.

Saksopplysninger

Om søknaden

Dombås Røde Kors hjelpekorps søker om å få gjennomføre en kjentmannstur med snøskuter for deres medlemmer 08-09. mars 2014 i Dovre nasjonalpark. Søknaden omfatter maks 8 snøskutere, og ca. 15 personer. Det vises til øvingsplanen for 2011-2014 som også er anbefalt av politiet. Det har ikke vært gjennomført kjentmannstur i dette området etter at nasjonalparken ble opprettet. Hjelpekorpsset har hatt 8 oppdrag innenfor nasjonalparken siden 2003. Søker vil arbeide for å få til en aktiv deltakelse fra både SNO og Dovre fjellstyre på turen. Søknaden er vedlagt et kart med inntegnet rute for turen.

Søker har ettersendt et kart som viser hvor 7 av de 8 oppdragene har vært gjennomført siden 2003.

Verneforskrift og forvaltningsplan

Miljøverndepartementet har i brev av 9. mars 2011 delegert forvaltningsmyndigheten for verneområdene til Rondane-Dovre nasjonalparkstyre i medhold av naturmangfoldloven § 62, jf. § 77.

Området for den omsøkte kjentmannsturen ligger hovedsakelig i Dovre nasjonalpark og verneforskriftens § 2 angir følgende formål for vernet:

- *ta vare på et stort, sammenhengende og i det vesentlige urørt fjellområde,*
- *ta vare på et høyfjellsøkosystem med et egenartet og variert biologisk mangfold,*
- *ta vare på sentrale leveområder til villreinstammen i Rondane,*
- *bevare landskapsformer og særpregede geologiske forekomster,*
- *ta vare på verdifulle kulturminner.*

Allmennheten skal fortsatt ha anledning til naturopplevelse gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

I tillegg til i Dovre nasjonalpark, går den omsøkte traseen så vidt innom Fokstugu-, Vesle Hjerkin- og Grimsdalen landskapsvernområde.

Motorisert ferdsel i Dovre nasjonalpark og i Grimsdalen landskapsvernområde er i utgangspunktet forbudt, jf. verneforskriftens § 3 pkt 6.1 (Dovre nasjonalpark) og § 3 pkt 5.1 (Grimsdalen landskapsvernområde). Når det gjelder i Fokstugu- og Vesle Hjerkin landskapsvernområde så reguleres motorferdsel i utmark etter bestemmelser i lov om motorferdsel i utmark.

I forvaltningsplanen står det at praksis når det gjelder redningstjeneste i verneområdene skal være i tråd med retningslinjer gitt av Direktoratet for naturforvaltning i brev av 01.03.99. Forvaltningsplanen presiserer videre at det er viktig at det legges en realistisk behovsvurdering til grunn. Kjentmannskjøring bør arrangeres i samarbeid med fjelloppsyn/naturoppsynet og disse skal trekkes inn i planleggingen og

gjennomføringen.

Retningslinjer om redningstjenestens bruk av snøscooter i utmark og i verneområder

31. januar 2013 kom det nye retningslinjer for redningstjenestens bruk av snøscooter i utmark og i verneområder fra Miljøverndepartementet. Disse retningslinjene erstattet tidligere retningslinjer gitt av Direktoratet for naturforvaltning i brev av 01.03.99. I de nye retningslinjene står det følgende når det gjelder kjentmannskjøring:

Innenfor vernede områder er utgangspunktet i de fleste verneområder at øvingskjøring er forbudt. Det er et overordnet mål i verneområder å redusere motorisert ferdsel til et minimum, derfor skal slik ferdsel begrenses til det som er strengt nødvendig. For å være i stand til å redde liv og ivareta egen sikkerhet ved redningsoperasjoner, vil imidlertid redningstjenesten til en viss grad være avhengige av mulighet for øvingskjøring og i praksis særlig kjøring for å bli kjent ("kjentmannskjøring") innenfor verneområder.

Øvingskjøring og kjentmannskjøring innenfor et verneområde kan skje dersom det gis dispensasjon fra verneforskriften etter den generelle dispensasjonsbestemmelsen i naturmangfoldloven § 48. Søknad om dispensasjon sendes forvaltningsmyndigheten for verneområdet. Forvaltningsmyndigheten skal vurdere slike søknader etter § 48 første alternativ, som gjelder dispensasjon for kjøring som ikke er i strid med verneformålet, eller som kan skade verneverdiene nevneverdig....Forvaltningsmyndigheten skal som hovedregel bare kunne gi dispensasjon til øvingskjøring og kjentmannskjøring som er ledd i en øvingsplan

I tillegg til behandling etter verneforskrift og eventuelle retningslinjer i forvaltningsplanen må søknaden også vurderes etter naturmangfoldloven, herunder de miljørettslige prinsippene nedfelt i §§ 8-12 (kunnskapsgrunnlag, føre-var prinsippet, samlet belastning på økotsystemet, kostnader ved miljøforringelse bæres av tiltakshaver samt miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder), jmf. § 7.

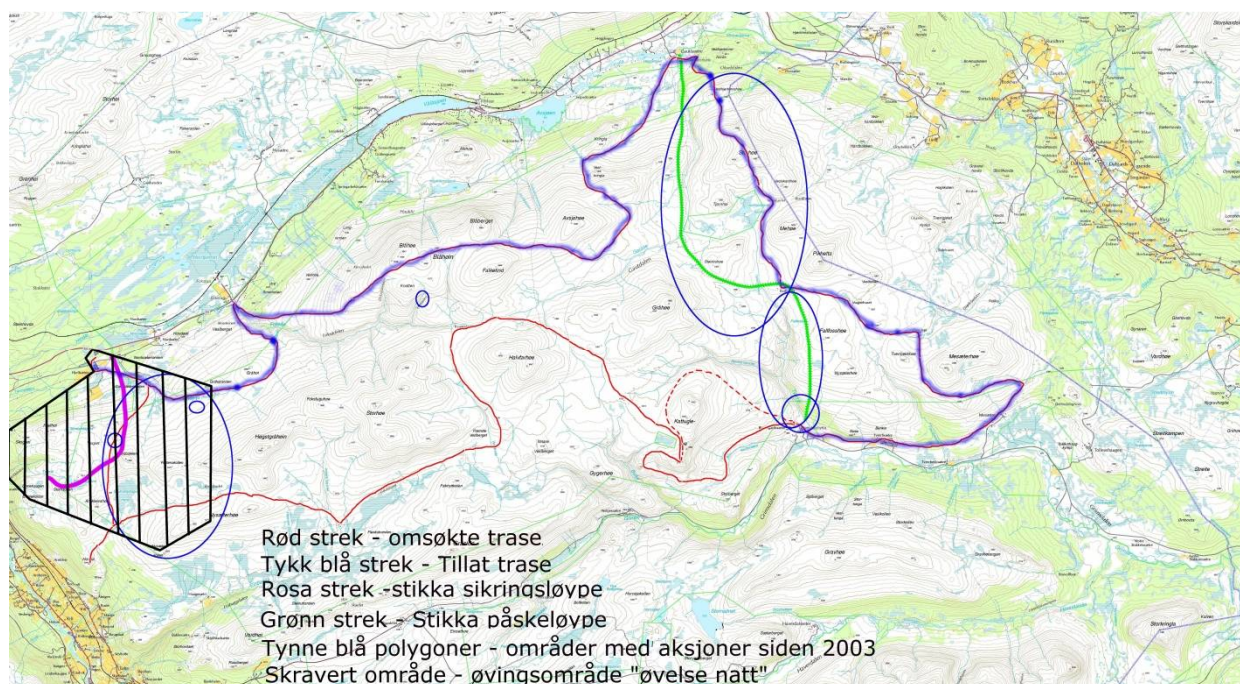
Vurdering

Motorferdsel innenfor Dovre nasjonalpark og Grimsdalen landskapsvernområde er i utgangspunktet forbudt, og forvaltningsmyndigheten må i dette tilfelle vurdere søknaden etter naturmangfoldlovens § 48 første alternativ, som gjelder dispensasjon for kjøring som *ikke er i strid med verneformålet, eller som kan skade verneverdiene nevneverdig*. § 3 pkt. 6.2. i verneforskriften for Dovre nasjonalpark og § 3 pkt. 5.2. i verneforskriften for Grimsdalen landskapsvernområde har unntak for forbudet mot motorisert ferdsel når det gjelder blant annet redningsvirksomhet, men denne gjelder kun operativ virksomhet og ikke øvelseskjøring / kjentmannstur som det her er snakk om.

I kart 1 vises den omsøkte kjøreruten som rød strek. Denne kjøreruten består av en «rundtur» som omfatter størstedelen av Dovre nasjonalpark. Det argumenteres i søknaden om at hjelpekorpsset har hatt 8 oppdrag innenfor nasjonalparken siden 2003. Område for disse oppdragene er tegnet med tynn blå strek i kart 1. Kartet viser at hjelpekorpsset har hatt oppdrag bare langs deler av den omsøkte kjøreruten. Oppdragene så langt har vært lokalisert i nærheten av den stikka løypa mellom Hageseter og Grimsdalshytta og i den ytterste vestlige delen av nasjonalparken. Det har også vært et oppdrag innerst i Foksådalen (Hyttedalen).

Dombås Røde Kors har følgende årlig aktivitet i området fra før av:

- Ansvar for stikking av løypa mellom Hageseter/Gautåseter og Grimsdalshytta (grønn trase i kart 1, merking tillatt annonsert fra fredagen en drøy uke før palmesøndag til 2. påskedag. Stikker kan settes ut to dager før og samles inn senest fire dager etter tillatt annonseringsperiode)
- Stikking av «sikringsløypa» som går fra Dombås skiheiser, rundt Hardbakken og ned til Hjelseter (rosa trase i kart 1, merking tillatt annonsert fra 10. februar til 2. påskedag. Stikker kan settes ut to dager før og samles inn senest fire dager etter tillatt annonseringsperiode).
- Tillatelse til motorisert ferdsel i et større område vest for aksene Gråhøgranden-Nysæterhøe i forbindelse med «øvelse natt» (skravert område i vestlige del av kart 1, 2 dager i januar).

Kart 1

Kunnskapsgrunnlaget om verneverdiene i dette området er godt (nml § 8). Når det gjelder villrein foreligger NINA Rapport 339 fra 2008 som oppsummerer kunnskapsstatus og leveområde, samt tilhørende kart utarbeidet i forbindelse med arbeid med ny regional plan for villreinen i Rondane og Sølknkletten. Denne rapporten har en egen del hvor villreinens arealbruk er beskrevet. For Rondane Nord sin del, er arealbruken beskrevet fra slutten av 1980 - tallet og frem til 2008.

Hele Dovre nasjonalpark ligger innenfor grensene for villreinens helårsbeite i Rondane Nord, dvs at reinen bruker området i deler av både barmarks- og vintersesongen. Siden midten av 90-tallet har området nord for Grimsdalen også vært brukt som hovedkalvingsområde om våren.

NINA Rapport 551 (2010) beskriver forholdet mellom villrein og menneskelig ferdsel i blant annet Rondane villreinområde, og beskriver foreløpige resultater fra det pågående FoU-prosjektet per 2010.

I tillegg foreligger data på både menneskelig ferdsel og gps-data på villrein fra FoU-prosjektet i perioden 2009 og fram til nå. Disse dataene underbygger beskrivelsen av villreinens arealbruk i NINA Rapport 339, og de siste årenes gps-data fra de merkede simlene tyder på at området nord for Grimsdalsveien blir tatt

mer og mer i bruk fra og med januar og utover vinteren. Dvs at jo lengre utpå vinteren en kommer, jo mer konfliktfyllt er aktivitet i dette området. Aktivitet slik som den omsøkte kjentmannsturen bør derfor gjennomføres tidligst mulig på vinteren. Denne beskrivelsen av villreinens arealbruk gjelder kun for de siste årene og i et lengre perspektiv kan dette endre seg. Nasjonalparkforvalter har i samtale med Dovre fjellstyre fått samme tilbakemelding i forhold til eventuelt tidspunkt for gjennomføring.

Deler av ønsket kjøretrase blir vurdert til å være i strid med nml § 48 første alternativ, da deler av traseen med stor sannsynlighet vil påvirke verneverdiene/villreinen negativt. Derfor må føre-var-prinsippet tas i bruk i saken og tillatelsen må justeres til å gjelde de deler av traseen som er mindre konfliktfyllt.

I forhold til økosystem-tilnærming og samlet belastning, mener nasjonalparkforvalter at det ikke er forsvarlig å tillate kjentmannsturen slik som den er søkt om (nml §10), men heller tillate den delen som anses for ikke å være så konfliktfyllt i forhold til villrein. Nml § 11-12 regnes ikke som relevant i denne saken.

Nasjonalparkforvalter mener at det med bakgrunn i tidligere oppdrag, samt den allerede tillatte motoriserte ferdseilen i området gjør at det ikke er behov for en så omfattende kjentmannstur som det her søkes om. I området fra Grimsdalshytta og vestover til områdene nord for Einbuggdalen har det ikke vært aksjoner som tilsier et reelt behov for kjentmannskjøring. Dette er også den delen av den omsøkte kjøreløypa som er mest konfliktfyllt i forhold til villrein. I de vestligste delene av nasjonalparken har Dombås Røde Kors aktivitet i form av stikkeansvar for sikringsløypa samt tillatelse til bruk av snøskuter i forbindelse med øvelsesaktivitet, og det anses derfor ikke nødvendig med kjentmannstur i dette området.

Konklusjon

Nasjonalparkforvalter mener at det på gitte vilkår bør gis tillatelse til kjentmannstur på deler av den omsøkte traseen, dvs fra Hjelle seter og langs omsøkte trase østover til Grimsdalshytta, via Hageseter/Gautåseter. Retur langs samme trase fra Grimsdalshytta tilbake til Hageseter/Gautåseter hvor turen avsluttes (tykk blå strek på kart 1). Om mulig, bør turen gjennomføres så snart som mulig, dvs før den aktuelle helgen det her er søkt om. Det er viktig at leder av turen er i tett dialog med oppsynstjenesten i området for å unngå eventuell konflikt med villrein.